

Posudek oponenta diplomové práce

Oponent diplomové práce: PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

Diplomová práce Kristýny Čtvrtečkové (studium učitelství 1.st.ZŠ - prezenční studium) má název "Rozvoj počáteční gramotnosti žáků minoritních skupin".

Práce se zabývá problematikou, která je považována za velmi aktuální i v zahraničí (viz např. Spitta, Gudrun: *Kinder schreiben eigene Texte*. Berlin, Cornelsen 1988; Ulich, Michaela: *Mehrsprachigkeit: Was bedeutet das für Pädagogen und Pädagoginnen*. In: Bucher, Anton.A. und Gutenthaler, Andreas: *Heimat in einer globalisierten Welt*, Wien, öbvahpt VerlagsgmbH et CoKG 2001, str.128-141, speciálně str.:139). Ulichová dokonce zdůrazňuje význam předškolní herní přípravy na skutečné čtení a psaní u dětí minoritních skupin, i když současně konstatuje, že v německých mateřských školách je téma čtení "tabuizováno".

V situaci didakticko-metodických problémů s vyučovacím jazykem u žáků z minoritních jazykových skupin se nám promítají zkušenosti, jak složité bylo vstupování do výuky ve vyučovacích v jazycích zemí, do kterých přicházely rodiny našich emigrantů po druhé světové válce (v těchto případech si asi učitelé žádné velké starosti s tím, jak se zahraniční děti naučí vyučovacím jazyku nedělali).

Po stránce teoretické se pozornost věnuje vzdělávacím programům a jejich požadavkům na výuku mateřského jazyka, metodám výuky čtení, podrobně i psaní, předškolní přípravě na výuku čtení a psaní a psychologickým aspektům rozvoje dítěte, které vstupuje do školy..

Problematika žáků minoritních cizojazyčných skupin je probírána velice důkladně, od legislativních otázek přes přehledné statistiky až po metodický přístup.

Metoda dotazníků byla použita u skupiny 14 učitelů ze 4 základních škol v Praze. Otázky dotazníku tvoří ucelený systém, který má svou logiku. Výhrada oponenta se týká pouze toho, že v otázce k použitým metodám autorka nerozlišila zvláště položku "použité metody" a použité "formy výuky", kde by se u metod výslovně zadala možnost volby mezi metodou analyticko - syntetickou, genetickou, případně jinými metodami, s možností označit vlastní metodu, podle které učitel pracuje (případně kombinaci metod). Podobně i u forem výuky bylo možno přímo nabídnout možnost výběru z konkrétních forem práce se žáky, případně nechat volný prostor pro nenabízené varianty.

Metoda kazuistiky byla použita u čtyř žáků. Kazuistiky jsou zpracovány velice důkladně. Jen v případě dívky Sairah z Pakistánu bylo možno vysvětlit její neúspěch objevit své jméno v hláskování učitelky jednoduše tím, že hláskování jména "Sára" neodpovídá tomu, jak dívku skutečně doma oslovují ("Sairah", tedy asi "Sajra", takže chyba nebyla u žákyně, ale u paní učitelky).

V příloze č.1 bylo vhodné, kdyby autorka uvedla zdroj z německé literatury, z něhož je uvedena didaktická pomůcka.

Je patrné, že autorka se se zkoumanou problematikou seznámila velice důkladně po stránce teoretické, že má výborný kontakt s příslušnou pedagogickou praxí v dané oblasti a že hluboce promýšlí problém, jak začleňovat děti minoritních zahraničních jazykových skupin do naší školy. Hypotézy byly ověřeny adekvátním způsobem a kriticky byl vyhodnocen výsledek tohoto ověření.

Ky'borne

Praha dne 28.4.12.2006

oponent diplomové práce